

Spis treści

Wstęp redaktora serii (<i>Bogusław Śliwerski</i>)	13
Słowo wstępne. Dlaczego i w jakich okolicznościach powstała ta książka	17

Część I. WALDORFSKA SZTUKA WYCHOWANIA

Pedagogika waldorfska po dziewięćdziesięciu latach istnienia	23
Pierwszy rok życia	28
Kilka następnych lat: wybrane tematy	37
Uwagi ogólne	37
Troska o dobrą jakość wrażeń zmysłowych	38
Zabawa i zabawki	41
Rozwój mowy w kontakcie z wychowawcą	48
Baśnie	48
Media a harmonijny rozwój w pierwszych latach życia	52
Odżywianie	54
Między Scyllą tresury a Charybdą wychowania antyautorytarnego	64
Trudna sztuka wychowania	69
Wyznaczanie granic	71
Wychowując dzieci, wychowujemy zarazem siebie	75
Swobodny oddech mimo natłoku zajęć i zadań wychowawczych	77
Grupy matek: uczyć się od siebie wzajemnie	80
Dzień, tydzień, rok w przedszkolu waldorfskim	82
Żłobki i „mamy zastępcze” na dni robocze	91
Rytm roku – święta doroczne	102

Część II. ZIMA

Adwent	109
Poranek adwentowy w przedszkolu	109
Kalendarze adwentowe	113
Orzechowy łańcuch niespodzianek	114
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	115
Światło świec	115
Zdobienie świec kolorowym woskiem plastycznym	117
Ozdobna świeca ze Świętą Rodziną	117

Sporządzanie świec z wosku	118
Kącik pór roku	119
Witraże z bibułki	121
Ozdoby choinkowe	122
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	123
Ciasteczka do zawieszenia na choince	123
Trufelki z suszonych śliwek	124
Morele nadziewane masą orzechową	125
Przedstawienie jasełkowe w przedszkolu	126
Święta godne – od Wigilii do Matki Boskiej Gromnicznej	129
Ciasto chlebowe na szczodraczki	131
Święto Trzech Króli	133
Korony dla Trzech Króli	134
Święto Matki Boskiej Gromnicznej	136
Karnawał	139
Zapusty. Chodzenie z maszkarami	139
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	141
Lalki szmacianki	142
Lalki dla niemowląt	143
Lalki z chusteczek	145
Lalka-poduszeczka	146
Głowa	147
Korpus	150
Twarz lalki	151
Lalka w kombinezonie	151
Lalka zrobiona na drutach	152
Lalka z trykotu z wszywanymi włosami	152
Włosy	153
Korpus	153
Lalka z ruchomymi kończynami	158

Część III. WIOSNA

Wierszyk <i>bimbamowy</i>	163
Okres Wielkiego Postu	164
Popielec	164
Biała Niedziela. Topienie marzanny	166
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	167
Szukanie wiosny	167
Potrawy z chwastów	168
Przecierana zupa z młodej pokrzywy	169
Wiosenna zupa z chwastów	169
„Szpinak” z młodych liści pokrzywy oraz podbiału lub podagrycznika	170
Liście i kwiaty smażone w cieście	170
Wiosenna mieszana sałata z dodatkiem dzikich warzyw	171
Jadalne kwiaty w sałatce	171
Kielkujące nasiona – do patrzenia i do jedzenia	172
Pisanki	173
Kącik pór roku	176
Laleczki-kwiaty	177
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	178
Ogrzewacze do jajek	179
Jajko w kurze	180

Wycinanki do dekoracji wnętrz	181
<i>Wierszyk bimbamowy</i>	181
Wielki Tydzień	182
Koguciki i Bartoszek	184
Róg z jesionowej kory	184
Zielone Świątki	187
Gołąbek z kartonu	188
<i>Wierszyk bimbamowy</i>	189
Małe prezenty dla dzieci i od dzieci	190
Stojące laleczki i krasnale	190
Laleczki z przędzy wełnianej	191
Laleczka w śpioszkach oraz laleczka stojąca z wyciorowym szkielecikiem	192
Laleczki i zwierzaki z gręplowanego runa	193
Zwierzęta i krasnal z pomponików	195
Krasnale zrobione na drutach	195
Szydełkowy kobold, czapka i torba z wełnianego łańcuszka	197
Krasnoludek z filcu i koralików	198
Owca z wełny zrobiona na drutach	198
Kurza rodzina zrobiona na drutach	199
Koń ze skarpety	200
Becik dla lalki	200
Kołderki lub dywaniki dla lalek ręcznie tkane	201
Zabawki z kartonu	202
Dzień i noc	202
Zabawki z pudełek od zapalek	203
Owce do owczarni	203
Panienka z okienka	204
Wycinanki: zabawki z papieru	205
Zagroda wiejska	205
Kwiaty	207
Serwetki	207
Drzewa	208
Wachlarze	209
Pióropusz indiański	209
Maski	210
Wąż	211
Arlekin	211

Część IV. LATO

<i>Wierszyk bimbamowy</i>	215
Świętojański czas	216
Kącik pór roku	219
Łabędzie z puchowych piórek	221
<i>Wierszyk bimbamowy</i>	222
Zabawki i ozdoby z kwiatów, liści oraz łądyżek	223
Pierścioneł ze stokrotki	223
Klipsy ze stokrotki lub jaskra	223
Wianuszek ze stokrotek	224
Kwiatowy wózeczek o jednym dyszlu	224
Cudowny kwiat	224
Perfumy z piwonii	225
Makowe strojnise w balowych sukienkach	225

Naszyjnik z łądyżek mleczu	226
Mleczowe wodociągi	226
Mleczowe ludziki na wodzie	227
Państwo Głogowscy z niemowlęciem w kołysce	227
Desery: słodkie bez cukru lub z minimalnym jego dodatkiem	228
Śliwki w koszulkach	228
Sałatkę ze świeżych owoców	228
Jabłka pieczone	229
Deser zbożowo-owocowy	229
Wierszyk bimbamowy	230
Namiot	231
Szałasy oraz stojaki z gałęzi i sznurów	233
Regał na różne różności	234
Wielofunkcyjny stojak	235
Teatrzyk lalek	236
Lalki pacynki	236
Laleczki zakładane na palec	237
Marionetki	238
Kolaże ze słonego ciasta	239
Wierszyk bimbamowy	241
15 sierpnia: święto Matki Boskiej Zielnej	242
Wonne zioła pod poduszkę	243
Zabawki z gałęzi, pniaków i kory	244
Przyjęcia dla małych gości	246
Wierszyk bimbamowy	250
Farbowanie runa owczego z użyciem barwników roślinnych	
znalezionych na wakacyjnym spacerze	251
Wskazówki ogólne	252
Przepisy	254
Cebula żółta (<i>Allium cepa</i>)	254
Rumianek (<i>Chamomilla recutita</i>)	255
Czarna olsza (<i>Alnus glutinosa</i>)	255
Topola kanadyjska (<i>Populus canadensis</i>)	255
Aksamitki (<i>Tagetes signata pumila</i>)	256
Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	256
Jabłoń (<i>Malus domestica</i>)	257
Mniszek lekarski (<i>Taraxacum officinale</i>)	257
Sosna (<i>Pinus sylvestris</i>)	257
Buraki czerwone (<i>Beta vulgaris</i>)	258
Szyszki różnych drzew iglastych	258
Kasztanowiec (<i>Aesculus hippocastanum</i>). Brzoza (<i>Betula</i>)	
Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>)	258
Nawłóć (<i>Solidago virga aurea</i>)	259
Kruszyna pospolita (<i>Rhamnus frangula</i>)	259

Część V. JESIEŃ

Wierszyk bimbamowy	263
Czas żniw	264
Pieczenie chleba z razowej mąki	265
Kącik pór roku	268
29 września – święto jesieni – dzień Archaniola Michała	271

Smoki	273
Smok z chlebowego ciasta	274
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	275
Co można zrobić z darów jesieni	276
Jesienne liście	276
Nasiona, patyczki i liście	278
Postacie z liści osłaniających kolby kukurydzy	279
Pani i pan	279
Królik	280
Dwór sułtana	281
Powidła z owocami jarzębiny	282
Wszystkich Świętych	283
11 listopada: legenda o świętym Marcinie	284
Dzień świętego Marcina w przedszkolu	286
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	287
Lampiony	288
Wierszyk <i>bimbamowy</i>	290
Desery: słodkie, choć bez cukru	291
Krucze ciasto z marchwią i jabłkami	291
Kuleczki zbożowo-bakaliowe	291
Wyrób filcu z runa owczego	293
Uwagi ogólne	293
Filcowanie na mokro	295
Małe przedmioty: koraliki i piłeczki	296
Wytwarzanie płaskich powierzchni	298
Kosmetyczka w kształcie koperty	300
Filcowanie na sucho	301

Część VI. PRZYKŁADY ZABAW SŁOWNO-MUZYCZNYCH

Zabawy paluszkowe	305
Zabawa zachęcająca do jedzenia	305
Zabawa zachęcająca do napicia się	306
Kropi deszczyk	306
Nogi – nóżki – nożeta	306
Mróweczka jedna mała	307
To są policzki	307
Goście przychodzą z wizytą	308
Podkuwanie konika	309
Daj mi dłoń!	309
Prosiaczki	310
Na małe bóle	310
Jadą panie w kolaskach	310
Ścielenie łóżeczka	310
Muszka do uszka	311
Fąfelek i Papelek	311
Ślimak	311
Myszka	312
Na łące zieloniutkiej	313
Żrebaczek	313
Zenek Kwiczół i Heniek Kwiczół	314
Biegł przez mostek koziołeczek	314
Budujemy mostek	315

Huśtawka	315
Przędka	316
Zatłoczony autobus	316
Budujemy wieżę	317
Wojtuś i Zosia w sklepie	317
Tu stoi kościół, a tu dzwonnica	318
Wiewiórka	318
Bim, bam, Tomku	319
Stonoga szuka przyjaciółki	319
Jestem tutaj!	320
Dom pełen myszy	320
Gołąbki na dachu	321
Cała nasza rodzina	321
Nicpoń braciszek	321
Gotowanie słodkiej kaszki	322
Czym mogę pani służyć?	322
Spacer z siostrzyczką	323
Jaś na spacerze	324
Miała mama czterech synów	324
Śpiewanki	325
Przed rozpoczęciem posiłku	325
Na dobranoc	326
Przy stawianiu pierwszych kroczków	326
Podczas sprzątania	327
Koci, koci, łapci, pojedziem do babci	327
Zaproszenie do zmywania	328
Śpiewanka zachęcająca do prania	329
Wyliczanki	331
Zabawy na kolankach	331
Wyliczanki dla rączek i nóżek	332
Opowieść powtarzanka „O myszce Eli i myszce Oli”	333
Teatrzyk na stole	336
Teatrzyk na okres wczesnego lata	337
Teatrzyk na okres jesieni	343
Żabi Król (przystosowana do celów teatrzyku na stole oraz do wieku widowni baśń braci Grimm)	348
Bibliografia	353